

PIOTR HIC

Uniwersytet Wrocławski
e-mail: piotrhic@gmail.com

RAFAŁ NOWAKOWSKI

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
e-mail: rafal.nowakowski@umwd.pl

Elektroniczne zarządzanie dokumentacją jako przykład informatyzacji działalności administracji publicznej

Wprowadzenie

Omawiane w niniejszym artykule zagadnienie jest jednym z elementów szerszego procesu, jakim jest przejście z modelu społeczeństwa industrialnego na społeczeństwo informacyjne, nazywane również cyfrowym¹. W coraz większym stopniu będziemy bowiem bazować nie, jak dotychczas, na wytworach produkcji przemysłowej, które od XIX w. stanowiły o sile i znaczeniu gospodarki, a na wiedzy i informacji, które są samodzielną wartością, zmieniającą zarówno strukturę gospodarczą, jak i społeczną. Informatyzacja to proces, w którym na pierwszy plan wysuwa się informacja, a szczególnie jej obieg, przetwarzanie i zarządzanie nią. Czynnikiem, który odróżnia dotychczasowe użytkowanie informacji od nowoczesnego, jest przede wszystkim użycie technologii ICT (ang. *information and communication technologies*), pozwalających na „przetwarzanie, gromadzenie i przesyłanie informacji w formie elektronicznej”². Nowe technologie wymuszają

---

¹ A.S. Targowski, *Technologie informacyjne przyszłości*, [w:] *Nasza cyfrowa przyszłość*, red. L. Zacher, Warszawa 2012, s. 41.

² Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Lublinie, *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2010–2014*, s. 15, https://uke.gov.pl/files/?id_plik=18579 (dostęp: 24.06.2017).

także zmiany w organizacji — struktura musi bowiem zostać dostosowana do nowych narzędzi, którymi organizacja będzie się posługiwać.

Celem opracowania jest przedstawienie systemu EZD początkowo od strony formalnej, tzn. przedstawienie podstawy prawnej funkcjonowania tego projektu oraz działań organizacyjnych podjętych na szczeblu rządowym i samorządowym, pozwalających na wprowadzanie systemu do poszczególnych jednostek administracyjnych. Następnie w artykule przedstawiono praktyczny aspekt instalacji systemu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, na co składają się działania edukacyjne, organizacyjne oraz techniczne.

System teleinformatyczny EZD (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją)

Jednymi z grupy interesujących nas narzędzi są systemy teleinformatyczne, którymi posługuje się administracja publiczna. System teleinformatyczny zdefiniować można jako

zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania zapewniający przetwarzanie, przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych przez sieci telekomunikacyjne za pomocą właściwego dla danego rodzaju sieci telekomunikacyjnego urządzenia końcowego³.

Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją (EZD), zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r., jest

systemem teleinformatycznym do elektronicznego zarządzania dokumentacją umożliwiającym wykonanie w nim czynności kancelaryjnych dokumentowania przebiegu załatwiania spraw oraz gromadzenie i tworzenie dokumentów elektronicznych⁴.

O wyjątkowym charakterze EZD stanowi przede wszystkim historia tego projektu. Jest on niejako pionierskim przedsięwzięciem Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, pracującego nad nim od 2006 r.⁵ Co do zasady impulsem do tworzenia i implementowania nowych rozwiązań stosowanych w administracji są władze centralne. W tym wypadku to właśnie praca i wysiłki włożone przez pracowników PUW doprowadziły do tego, że po kilku latach systematycznego tworzenia i wdrażania systemu stał się on podstawowym narzędziem do wykonywania czynności kancelaryjnych. Co więcej, jednym z zadań wpisanych do Statutu Podlaskiego

³ Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2005 r. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.).

⁴ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

⁵ EZD, *Informacje o projekcie, krótka historia przedsięwzięcia*, <http://portal.ezd.gov.pl/Informacje%20o%20projekcie/Kr%20c3%b3tka%20historia%20przedsi%20c4%99wzi%20c4%99cia.aspx> (dostęp: 24.06.2017).

Urzędu Wojewódzkiego jest rozwój, udostępnianie i pomoc we wdrażaniu systemów teleinformatycznych, dokonywane dzięki pracy Biura Informatyki i Rozwoju Systemów Teleinformatycznych⁶. Ponieważ EZD stał się na tyle znany, że kolejne organy administracyjne rozpoczynają jego stosowanie, pracownicy PUW w Białymstoku regularnie uczestniczą w szkoleniach oraz pracach wdrożeniowych EZD.

Opisywany system stał się na tyle funkcjonalny, że Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu z dnia 18 stycznia 2011 r. ustanowił system EZD jednym z dwóch, na równi z systemem tradycyjnym (papierowym), sposobów wykonywania czynności kancelaryjnych⁷. Przepisy wspomnianego rozporządzenia pozostawiają wybór systemu kierownikowi podmiotu, który go wykorzystuje. W przypadku wybrania systemu EZD jako sposobu wykonywania czynności kancelaryjnych przepisy przywołanego aktu wykonawczego nie przewidują możliwości powrotu do tradycyjnego modelu pracy, co może stanowić wyraźną przeszkodę dla podjęcia decyzji o zmianie systemu.

Meritum systemu EZD jest możliwość wykonywania pracy, która dotychczas wymagała dłuższej i kosztowniejszej drogi papierowej, za pomocą sprzętu komputerowego, ułatwiającego działanie oraz skracającego czas pracy. Otwarty katalog czynności wykonywanych we wskazanym systemie obejmuje m.in.:

- prowadzenie rejestru przesyłek oraz spisów spraw;
- wykonywanie dekretacji (przekazywanie sprawy do odpowiedzialnej za nią osoby);
- wykonywanie akceptacji;
- prowadzenie możliwych do zrealizowania w systemie EZD innych rejestrów lub ewidencji;
- gromadzenie przyporządkowanych do właściwych spraw dokumentów elektronicznych⁸.

O sukcesie systemu EZD zadecydowała przede wszystkim jego praktyczność, ponieważ obejmuje on czynności najczęściej wykonywane przez pracowników administracji. Pośród wielu podmiotów, które rozpoczęły wdrażanie i korzystanie z systemu, znajdują się przede wszystkim jednostki administracji rządowej, zarówno zespolonej, jak i niezespolonej⁹.

---

⁶ Statut Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, zarządzenie nr 96/2016 Wojewody Podlaskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie nadania statutu Podlaskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Białymstoku, <http://puw.bip.gov.pl/statut/statut-podlaskiego-urzedu-wojewodzkiego.html> (dostęp: 24.06.2017).

⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

⁸ *Ibidem*.

⁹ EZD, *Informacje o projekcie, stan wdrożeń w Administracji Rządowej poszczególnych województw*, <http://portal.ezd.gov.pl/Informacje%20o%20projekcie/Stan%20wdro%C5%BCe%C5%84%20w%20Administracji%20Rz%C4%85dowej%20poszczeg%C3%B3lnych%20wojew%C3%B3dztw.aspx> (dostęp: 24.06.2017).

Wdrożenie EZD PUW w sektorze samorządowym. Z doświadczeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego

Projekt EZD w jednostkach samorządu terytorialnego został zainicjowany w 2015 r. Podstawą tego przedsięwzięcia była nowelizacja Ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne¹⁰. Dzięki tej zmianie w gronie podmiotów uprzywilejowanych, objętych pilotażem, znalazły się cztery jednostki samorządowe, tj. dwa urzędy marszałkowskie (opolski i dolnośląski)¹¹ oraz dwa duże miasta — Gdańsk i Łódź, które miały realizować projekt pod auspicjami Unii Metropolii Polskich¹². Ostatecznie w gronie miast umieszczono jeszcze Piotrków Trybunalskich¹³ oraz — później — trzy dodatkowe gminy¹⁴. Objęcie tych jednostek pilotażem nastąpiło między kwietniem a lipcem 2015 r. w siedzibie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, na drodze podpi-

¹⁰ Jesienią 2014 r. dodano nowy art. 13a (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1114 z późn. zm.), który poszerzył krąg podmiotów uprawnionych do korzystania z systemu teleinformatycznego, do tej pory ograniczonego wyłącznie do administracji publicznej sektora rządowego. W połowie 2015 r. systemem EZD PUW wdrożony był już w ok. 200 urzędach administracji rządowej i korzystało z niego ok. 24 tys. urzędników. Tym sposobem w gronie podmiotów uprawnionych znalazły się m.in. uczelnie wyższe, sądy powszechne oraz jednostki samorządu terytorialnego.

¹¹ <http://www.portalsamorzadowy.pl/spoleczenstwo-informacyjne/elektroniczne-zarzadzanie-dokumentacja-pilotazowe-wdrozenia-w-opolu-i-wroclawiu,72085.html> (dostęp: 24.06.2017).

¹² <http://samorząd.pap.pl/depesze/rio/150460/EZD-dla-samorzadow--Gdansk-i-Lodz-beda-wdrazac-system-EZD-PUW> (dostęp: 24.06.2017).

¹³ Dokument podpisano 5 listopada 2015 r., <http://portal.ezd.gov.pl/samorzady/Dokumenty/Raport%20-%20UM%20Piotrkowa%20Trybunalskiego.pdf> (dostęp: 24.06.2017). Jak podkreślają przedstawiciele tego urzędu, stronami umowy był PUW, miasto Łódź i miasto Piotrków Trybunalskich. Za: P. Cienkowski, *EZD w podmiotach publicznych*, [w:] *Materiały z Ogólnopolskiego Konwentu Informatyków, 9–10.06.2016 r., Jarnoltówek 2016*, s. 1 (materiały w posiadaniu autorów). P. Cienkowski pisze ponadto, iż Urząd Piotrkowa Trybunalskiego został „zarekomendowany na warunkach obserwatora w projekcie. Status ten, mimo że zaszczytny, nie zaspokajał naszych [władz miasta — P.C., R.N.] ambicji, choć cieszył. Szczerym orędownikiem »naszej sprawy« był oczywiście PUW oraz ŁUW, który stał się katalizatorem naszego spotkania z jednym z uczestników projektu, tj. z Urzędem Miasta Łodzi (UMŁ), z którym do tej pory nie mieliśmy żadnych kontaktów w tej materii. Spotkanie Sekretarzy naszych miast oraz zespołów, które zajmowały się systemami EZD, dało pierwszy pozytywny impuls. Z nowymi partnerami z UMŁ współpracę rozpoczęliśmy w lipcu 2015 r., na wspólnym szkoleniu organizowanym przez PUW w Białymstoku. We wrześniu 2015 r., dzięki uprzejmości UMŁ, nasi administratorzy skorzystali z puli szkoleń, które dla UMŁ przeprowadzał PUW. W listopadzie 2015 r. zostało natomiast podpisane trójstronne porozumienie i oficjalnie staliśmy się partnerem w projekcie”. Korespondencja mailowa z 27 czerwca 2017 r. znajduje się w posiadaniu autorów.

¹⁴ Słupsk, Moszczenica i Sokółka, przy czym Słupsk zrezygnował z wdrożenia systemu; <http://www.itwadministracji.pl/numery/kwiecien-2017/wdrozenia-ezd-puw-w-urzedach-miejskich.html> (dostęp: 26.06.2017).

sania listu intencyjnego między kierownikiem jednostki, ministrem patronującym przedsięwzięciu oraz reprezentującym Skarb Państwa, a zarazem twórcą systemu — wojewodą podlaskim. List umożliwił nieodpłatne przekazanie systemu wskazanym jednostkom oraz określał termin zakończeniapilotażu (koniec 2016 r.). Kwestie organizacyjne, warunki i zasady współpracy, podział zadań pomiędzy partnerów, obostrzenia etc. zostały określone w odrębnych dwustronnych umowach pomiędzy wojewodą podlaskim a kierownikami jednostek pilotażowych¹⁵.

Należy podkreślić, że zainicjowany projekt miał na celu wypracowanie optymalnych rozwiązań w zakresie wdrażania EZD PUW w sektorze samorządowym w oparciu o zebrane doświadczenia i rekomendacje pięciu wybranych jednostek. Zasadnicze założenia zaprezentował minister Andrzej Halicki, który podczas zawarcia umów z marszałkami oznajmił, że EZD

chcemy wdrażać i upowszechniać za darmo. Jest też standaryzacją, którą przyjęliśmy jako obowiązującą we współpracy ze wszystkimi urzędami wojewódzkimi. Liczba jednostek przystępujących do systemu wciąż wzrasta, co oznacza, że coraz powszechniej stosujemy tę samą metodę. Związane to jest z oszczędnościami, przejrzystością podejmowanych decyzji, efektywnością, kontrolą, a także standaryzacją obiegu dokumentów. [...] Istotą pilotażu jest przekazanie i rozwijanie systemu na zasadach niekomercyjnych administracji publicznej oraz przekazanie wiedzy i zbudowanie kompetencji po stronie administracji samorządowej w taki sposób, aby kolejne wdrożenia mogły się odbywać autonomicznie, na terenie poszczególnych województw¹⁶.

Podpisanie listów intencyjnych rozpoczęło etap formalnego przygotowania urzędów do wdrożenia systemu teleinformatycznego klasy EZD, autorstwa PUW. W przypadku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego trwało to od 17 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2016 r., a prace wdrożeniowe toczyły się na wielu płaszczyznach, m.in. organizacyjnej, merytorycznej, finansowej, szkoleniowo-edukacyjnej, proceduralnej i techniczno-wdrożeniowej.

Kwestie organizacyjne związane były z powołaniem zespołu, który miał wypracować wstępną koncepcję i scenariusz wdrażania EZD PUW. Gremium to miało również przygotować harmonogram, etapy i podział prac, zdiagnozować procesy i procedury w ramach obiegu dokumentacji, wybrać wariant wdrożenia EZD PUW, lecz także przygotować cykl szkoleń i warsztatów. Zarządzeniem Marszałka WD nr 107/2015 z dnia 23 listopada 2015 r. powołano dziesięcioosobowy Zespół ds. przygotowania UMWD do wdrożenia EZD¹⁷. Po realizacji celów, tj. przygotowaniu raportu wraz z rekomendacjami i przedstawieniu go najwyższemu kierownictwu, gremium kolegialne zostało przekształcone w tzw. Zespół ds. wdrożenia systemu EZD, na podstawie zarządzenia nr 31/2016

¹⁵ „Umowy o nieodpłatne korzystanie z programu komputerowego do elektronicznego zarządzania dokumentacją, zwanego dalej EZD PUW” zostały zawarte przez poszczególnych kierowników jednostek w następujących terminach: Gdańsk — 13 lipca 2015 r., Łódź — 15 lipca 2015 r., Opole — 15 stycznia 2016 r., Wrocław — 15 lutego 2016 r., Piotrków Trybunalski — 24 maja 2016 r. Za: <https://ezd.gov.pl/www/ezd/partnerzy> (dostęp: 24.06.2017).

¹⁶ <http://lodz.uw.gov.pl/page/125,aktualnosci.html?id=5683> (dostęp: 24.06.2017).

¹⁷ <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,31845,idmp,492,r,r> (dostęp: 24.06.2017).

Marszałka WD z dnia 10 marca 2016 r.¹⁸ W związku z tym powstał interdyscyplinarny dwudziestosześcioosobowy zespół, złożony m.in. z pracowników kancelarii, archiwum, informatyków, audytorów i prawników. W dalszej fazie wytypowano koordynatorów (liderów) w urzędzie, zgodnie z kaskadową metodyką rekomendowaną przez PUW.

Równoległe z pracami organizacyjnymi prowadzono prace merytoryczne. Ich efektem było przygotowanie przez zespół z końcem 2016 r. raportu, który w styczniu 2017 r. został przedstawiony i zaakceptowany przez Zarząd Województwa na posiedzeniu roboczym¹⁹. Istotą dokumentu był wybór jednego z wielu wariantów i scenariuszy wdrażania EZD, tj. wdrażanie systemu autorstwa PUW, etapowość (wdrażanie nierewolucyjne) oraz objęcie w formie pilotażowej jednej z 94 jednostek organizacyjnych samorządu województwa. Raport określał również potencjalne ryzyka oraz bariery, a także przedstawiał rekomendację: wdrożenie z dniem 1 stycznia 2017 r. EZD jako systemu teleinformatycznego, wspomagające tradycyjny obieg dokumentacji, który miał zastąpić komercyjny system Intradok, funkcjonujący w UMWD od 2008 r. Przyjęto opcję odwzorowania cyfrowego dokumentów (pisma przewodniego lub koperty) wraz z wyłączeniami ze względu na treść i format, lecz bez uruchamiania w 2017 r. składów chronologicznych²⁰.

Przed wszystkim zabezpieczono środki (w kwocie 150 tys. zł) na przebudowę kancelarii ogólnej, zintegrowanej ze składami chronologicznymi, co oznacza połączenie jednostki odpowiedzialnej za tworzenie dokumentacji ze zbiorem istniejącej już dokumentacji za pośrednictwem systemu EZD PUW. Analogiczną kwotę przeznaczono na zakup sprzętu komputerowego oraz sprzętu peryferyjnego (skanerów, czytników kodów kresowych, drukarek termotransferowych, maszyn drukujących) zarówno dla kancelarii, jak i kilkunastu punktów kancelaryjnych na poziomie departamentów oraz dla trzech oddziałów zamiejscowych. Zabezpieczono również tzw. środki operacyjne na szkolenia, wyjazdy, rewizyty i nagrody. Uchwałą SWD nr XXII/671/16 z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie zmian w BWD na rok 2016 na wdrożenie EZD przeznaczono łącznie 350 tys. zł (poz. 22)²¹.

Wraz z wdrożeniem wersji testowej systemu EZD PUW przez drugą połowę 2016 r. trwały szkolenia e-learningowe i w postaci warsztatów. Pierwszą metodą szkolono wszystkich pracowników urzędu i dotyczyło to obiegu doku-

¹⁸ <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,33455,idmp,539,r,r> (dostęp: 24.06.2017). Zmiana zarządzenia nastąpiła z dniem 2 sierpnia 2017 r., optymalizując skład zespołu do 20 osób. Szerzej zob. <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,39757,idmp,576,r,r> (dostęp: 11.11.2017).

¹⁹ Zarządzenie nr 20/2016 Marszałka WD z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia raportu i rekomendacji dot. koncepcji wdrożenia systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją w Urzędzie (raport w posiadaniu autorów); <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,32821,idmp,539,r,r> (dostęp: 24.06.2017).

²⁰ P. Joško, T. Kelner, R. Nowakowski, *Wdrożenie EZD PUW w urzędach marszałkowskich*, „IT w Administracji” 2017, nr 5 (114), s. 42; [http://portal.ezd.gov.pl/samorzady/Dokumenty/Raport%20UMWD%20\(26.04.2016\).pdf](http://portal.ezd.gov.pl/samorzady/Dokumenty/Raport%20UMWD%20(26.04.2016).pdf) (dostęp: 24.06.2017).

²¹ <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,34395,idmp,543,r,r> (dostęp: 24.06.2017).

mentów zarówno w formie tradycyjnej, jak i EZD. Drugą formą objęto natomiast 72 koordynatorów departamentowych i wydziałowych, dyrektorów i ich zastępców w podziale na moduły: kancelaria, pracownik merytoryczny, kierownik etc. W grudniu 2016 r. koordynatorzy, wytypowani do wspierania procesu wdrażania, przeprowadzali warsztaty szkoleniowe dla pracowników swoich komórek. W celach praktycznych utworzono wewnętrzną bazę e-dokumentów i instrukcji dostępną dla pracowników.

Na płaszczyźnie normatywnej przygotowano dwa zasadnicze dokumenty wewnętrzne, tj. Zarządzenie nr 115/2016 Marszałka WD z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie powołania koordynatorów EZD w UMWD²², które dookreśliło zadania i role koordynatorów, którzy zgodnie z wdrażaną metodyką stanowili pierwszą linię wsparcia przy produkcyjnym uruchamianiu systemu, wspomaganą przed administratorów merytorycznych (II linia) i technicznych (III linia); oraz Zarządzenie nr 122/2016 Marszałka WD z dnia 30 grudnia 2016 r. w/s pilotażowego wdrożenia jednolitego systemu teleinformatycznego do elektronicznego zarządzania dokumentacją w UMWD²³, w którym ujęto cały proces i czynności, jakie będą tworzone i wykonywane w systemie teleinformatycznym EZD. Jednocześnie uchylono zarządzenie dotyczące stosowania Intradok²⁴, które zastąpił EZD PUW.

Aspekty techniczno-systemowe były realizowane w dwóch etapach: wdrożenia testowego i produkcyjnego. W pierwszym, które miało miejsce na przełomie marca i kwietnia 2016 r., dokonano instalacji na zasobach Centrum Przetwarzania Danych UMWD. Następnie zaimplementowano niezbędne dane, takie jak: baza teleadresowa, JRWA stanowiący załącznik do Instrukcji Kancelaryjnej, cennik pocztowy, szablony pism, e-mail, wydruki, zwrotki, oraz przeprowadzono import struktury urzędu i wykazu pracowników z odpowiednimi danymi. Analogiczne czynności wykonano na etapie przygotowania systemu do wdrożenia produkcyjnego z dniem 2 stycznia 2017 r., w trakcie którego poszczególnym pracownikom czy grupom pracowników zakładano konta, nadawano uprawnienia, określano role, implementowano szablony pism etc.²⁵ Z końcem roku rozmieszczono, podłączono, skalibrowano i przetestowano sprzęt peryferyjny w kancelariach, punktach kancelaryjnych i oddziałach zamiejscowych oraz podłączono sprzęt peryferyjny EZD do jednostek komputerowych.

²² <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,36904,idmp,539,r,r> (dostęp: 24.06.2017).

²³ <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,37040,idmp,539,r,r> (dostęp: 24.06.2017). Z dniem 1 września 2017 r. znowelizowano ww. zarządzenie, wprowadzając pierwsze wyłączenia z tradycyjnego obiegu dokumentacji w jednostce, uruchamiając składy chronologiczne i skanując do 50 stron dokumentów wpływających do UMWD. Kolejna zmiana zarządzenia nastąpi z dniem 1 stycznia 2018 r., co będzie się wiązać przede wszystkim z kolejnymi wyłączeniami. Szerzej zob. <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,39935,idmp,576,r,r> (dostęp: 11.11.2017).

²⁴ <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,37038,idmp,539,r,r> (dostęp: 24.06.2017).

²⁵ P. Joško, T. Kelner, R. Nowakowski, *op. cit.*, s. 43; [http://portal.ezd.gov.pl/samorzady/Dokumenty/Raport%20UMWD%20\(26.04.2016\).pdf](http://portal.ezd.gov.pl/samorzady/Dokumenty/Raport%20UMWD%20(26.04.2016).pdf) (dostęp: 24.06.2017).

Zakończenie

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego należy do grona nielicznych urzędów, które miały przywilej wdrożenia systemu EZD PUW. Nastąpiło to 1 stycznia 2017 r. po półtorarocznym wieloaspektowym przygotowaniu jednostki do wdrożenia systemu EZD PUW. Tym samym urząd znalazł się w grupie 277 jednostek i ponad 48,6 tys. użytkowników pracujących na tym systemie²⁶.

Nadal jednak dominują jednostki sektora rządowego. Najprawdopodobniej taka sytuacja utrzyma się w najbliższych latach. Z najnowszych informacji resortu z połowy bieżącego roku wynika, iż w przyszłości powstanie system EZD RP²⁷. W pierwszej kolejności obejmie on sektor rządowy (w 2020 r.), a następnie (w 2025 r.) — sektor samorządowy. Przewidywane są w dodatku różne warianty wdrażania i udostępniania systemu łącznie z uwzględnieniem modelu biznesowego²⁸. Wcześniej — z końcem 2017 r. — resort reaktywował komercyjny projekt E-Doka²⁹, wycofując się niejako ze swoich postanowień z połowy 2016 r.

Na zakończenie oddajemy głos osobie, która w projekcie EZD PUW jest nie tylko jego twarzą, ale bez mała liderem przedsięwzięcia — panu z Mariuszowi Madejczykowi, który projekt EDZ PUW podsumowuje następująco:

Wyjątkowość przedsięwzięcia EZD PUW, prowadzonego przez Wojewodę Podlaskiego — Skarb Państwa, polega przede wszystkim na tym, iż administracja, „wziąwszy sprawy we własne ręce”, wytworzyła i rozwija już od ponad 7 lat system teleinformatyczny spełniający jej oczekiwania, bazujący na fundamencie legislacyjnym oraz kooperacji setek urzędów i tysięcy urzędników wspólnie kreujących rozwój jednolitego (co należy podkreślić) systemu EZD PUW. Słowo „przedsięwzięcie” nie jest przypadkowe, ponieważ system informatyczny, wokół którego rozwija się współpraca administracji publicznej RP, nie jest jedyną wartością. Współpraca, wspólne rozwiązywanie problemów i ustalanie kierunków rozwoju systemu, budowanie bazy wiedzy, dobrych i złych praktyk oraz dążenie do usprawniania polskiej administracji to wartości początkowo uboczne, a po kilku latach współpracy kluczowe tego oddolnego przedsięwzięcia. System tworzony od 2010 roku w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim (PUW) przez urzędników dla urzędników, początkowo skazywany na porażkę, rozwija się niezwykle dynamicznie, właśnie dlatego, że skupia wokół siebie setki zaangażowanych osób, z pasją, upatrujących w przedsięwzięciu szansę na realne zinfomatyzowanie polskiej administracji, przeniesienie jej na nowoczesne tory, wprowadzając transpa-

²⁶ Zob. <https://ezd.gov.pl/www/ezd/partnerzy> (dostęp: 11.11.2017).

²⁷ <https://mc.gov.pl/ezd-rp-elektroniczne-zarzadzanie-dokumentacja-w-administracji> (dostęp: 24.06.2017). Według ostatnich informacji MC EZP będzie wersją chmurową, opartą na modelu biznesowym. Realizacja projektu, na który resort przeznaczy ponad 40 mln zł, nastąpi od połowy 2018 r. do końca 2020 r. Szerzej zob. <https://www.gov.pl/cyfryzacja/ezd-rp-w-administracji-publicznej> (dostęp: 11.11.2017).

²⁸ Szerzej o planach i zamierzeniach zob. <http://inwestor.madkom.pl/pl/blog-obalamy-mity-ezd-rp-jak-to-wyglada-naprawde> (dostęp: 27.06.2017). W dużej mierze mijają się one z planami MC (zob. przypis 36), m.in. w kwestii tworzenia tzw. lokalnych centrów kompetencyjnych, których koncepcje miały wypracować — na podstawie zawartych umów — Gdańsk, Łódź i Piótków Trybunalski.

²⁹ <http://www.portalsamorzadowy.pl/spoleczenstwo-informacyjne/edok-dla-gmin-i-powiatow,90574.html> (dostęp: 27.06.2017).

rentność, uproszczenie procedur administracyjnych i dając urzędnikowi w ręce narzędzie, które pozwala bezpiecznie i zgodnie z prawem wykonywać swoje obowiązki. Nie sposób porównać tego przedsięwzięcia do wdrożeń wyspowych, w których urzędy skazane są na samotne rozwiązywanie problemów, często poważnych, wynikających chociażby z procedur zamówień publicznych, narzuconych umowami terminów odbioru produktów, czy rozliczania projektów unijnych. Przedsięwzięcie EZD PUW, dzięki swojemu niekomercyjnemu charakterowi, którego głównym celem jest budowanie bazy wiedzy wewnątrz administracji i ciągłe doskonalenie systemu zgodnie z oczekiwaniami administracji, nie jest obciążone ww. ograniczeniami. Wzmocnione wizją rozwoju systemu w wielu obszarach, w których administracja potrzebuje jednolitych i prostych narzędzi teleinformatycznych, oraz wiedzą gromadzoną i współdzieloną wewnątrz administracji, a także determinacją współpracujących ze sobą urzędów i zaangażowanych ludzi, przedsięwzięcie EZD PUW stało się płaszczyzną współpracy, wymiany wiedzy i doświadczeń, niezbędnych, aby budować wygodne i sprawne narzędzia teleinformatyczne, a co najważniejsze skutecznie je wdrażać. Polska administracja ma więc dostęp do systemu darmowego i jednolitego oraz bezpiecznej bazy wiedzy daleko wykraczającej poza system kancelaryjny. A system ten nazywa się EZD PUW³⁰.

Konkludując, przejście z tradycyjnego systemu wykonywania czynności kancelaryjnych na system nowoczesny jest długotrwałym procesem, wiążącym się z zaangażowaniem wielu podmiotów. Opisanie tego wysiłku powinno ułatwić w przyszłości wdrożenie EZD kolejnym zainteresowanym, a także stworzenie swobodnego standardu działania, co przyspieszyłoby proces. Przygotowania formalne oraz prace wdrożeniowe są bowiem jedynie etapami, których zakończeniem ma być uruchomienie systemu teleinformatycznego, pozwalającego na korzystanie z korzyści wiążących się z technologiami informatycznymi. Do tego jednak potrzeba użycia EZD w codziennej pracy urzędu, co musi zająć pewien czas i powinno jednocześnie stanowić pole badawcze dla dalszych opracowań. Dlatego należy jeszcze poczekać z oceną systemu, przynajmniej do czasu jego regularnego użycia przez jednostki administracyjne, co pozwoli ocenić jego najważniejszy aspekt, a mianowicie — bezpośrednią skuteczność działania.

Electronic Management of Documentation as an example of a informatization of the public administration process

Summary

In this article both of authors present definition and assumption of “Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją” ICT system (Electronic Management of Documentation). First part of the article describes legal definition of EZD as well as tasks, which are anticipated by this ICT system. Second

---

³⁰ Korespondencja mailowa z Mariuszem Madejczykiem z dnia 27/28 czerwca 2017 r., w posiadaniu autorów. Fragment cytowany w tekście zamieszczony w wersji ustalonej i zaakceptowanej przez rozmówcę.

part of the article sets out implementation of EZD to local government administration, including technical, financial and organizational site of the implementation.

Keywords: EZD, local government administration, Ministry of Administration and Digitalization, Marshal Office of Podlasie, Ministry of Digitalization.